

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

**підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
Вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
11, 13, 18 лютого 2019 року**

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

вагіни, методи активізації черевної мускулатури, поворот плода за ніжку, постава породіллі під час пологів, її психотерапевтичне заспокоєння, оживлення дитини, способи відтинання пуповини, спеціальні дії при кровотечі, затримці посліду, зрушенні матки тощо.

Польові дослідження, проведені на території Південної Буковини, засвідчують, що в кожному селі існувала одна авторитетна моаша, яка користувалася довірою більшості сімей, та 2-3 бабки, до яких зверталися тільки у випадках крайньої необхідності. Моаша була шанованою особою в громаді. За відсутності моаши, її функції виконувались старшою жінкою з родичок. У гірських умовах, коли хата від хати знаходилась на досить далекій відстані, бували випадки, коли пологи приймав чоловік, який чітко виконував вказівки своєї дружини.

Кількість повитух у населених пунктах Північної Буковини різнилася. Наприклад, в українських селах: Кам'яна, Лівінці, Добринівці; румунських селах: Молодія, Мамалига, зазвичай, практикувала одна моаша. Наявність двох повитух зареєстровано в українських селах: Банилові-Підгірному, Шипінцях, Усть-Путилі, 2-3 повитухи – в румунському селі Несвої, м. Новоселиці (змішаний населений пункт), українських населених пунктах: Кельменцях, Чорнівці, Іспасі, Дорошівцях, Онуті, Нижніх Станівцях Кіпманського р-ну, Старих Бросківцях та ін. В українському селі Бабині Вижницького району п'ять повитух надавали допомогу породіллям в різних кутах села. Критерії підбору кандидаток на роль моші в межах сучасної території Чернівецької області були аналогічні тим, що існували в українському етнічному просторі, так і тим, що були характерні для румунської сільської громади.

Отже, суттєвих відмінностей у сприйнятті ролі повитухи-моші на порубіжжі двох культур не виявлено. Вони були виявлені тільки в назвах та кількості родопомічниць. Нічого дивного в цьому немає, адже протягом століть ці два народи існували разом, впливаючи один на одного, змінюючи часом домінуючі ролі в просторі спільного проживання. Виходячи з фактологічного матеріалу, можна стверджувати, що з другої половини XIX ст., в нашому краї (як в австрійській, так і російській частинах) посилюється тиск офіційної соціально-медичної системи на повитух. Але співіснування акушерок і повитух, яке тривало десятиліттями, мало переважно неагресивний характер. Повитухи були підтримані православною церквою. У свою чергу, вони використовували церковну атрибутику, брали участь в церковних обрядах. Цей фактор був використаний атеїстичною радянською владою як додатковий аргумент в процесі заборони діяльності повитух. Починаючи з 1950-х років їх практика в нашому краї зникла.

Навчук Г.В.

ГУМАНІТАРНА ПІДГОТОВКА ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

*Кафедра суспільних наук та українознавства
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

На сучасному етапі розбудови незалежної, демократичної, правової Української держави нагальною справою української спільноти виступає проблема виховання нового покоління. Перегляд і переосмислення світоглядних орієнтацій, значні втрати духовних цінностей у суспільстві вимагають удосконалення шляхів і методів формування у студентської молоді якісно нового мислення та високого рівня національної самосвідомості. Більше того, загострення глобальних проблем на тлі сьогодення, зокрема подій на сході нашої держави, актуалізує питання громадянської позиції українців, їх духовної зрілості, мети і сенсу життя тощо. У зв'язку з цим роль суспільно-гуманітарних дисциплін у ВНЗ як важливого чинника у процесі формування висококваліфікованого й високоморального фахівця, гармонійної, цілісної, національно свідомої, патріотично спрямованої, громадсько-активної особистості стала предметом широкого обговорення.

Недооцінка суспільно-гуманітарних дисциплін призводить до суперечності між фундаментальним та спеціальним у змісті освіти, між гуманітарним та природничо-науковим, між загальним та фаховим, між гносеологічним та аксіологічним, між теоретичним та праксеологічним. Як наслідок, це негативно впливає на всі етапи формування особистісних якостей майбутніх фахівців, бо саме виші є джерелом формування національної інтелігенції, в якій поєднуються як високий рівень професійної підготовки, так і гідні моральні риси особистості.

Орієнтація вищої освіти на популяризацію національних досягнень через призму світових здобутків, а також зміцнення націєтвірних основ сприятимуть консолідації українського суспільства, формуванню відданих патріотів, які при цьому виявлятимуть свою громадянську позицію, дбатимуть про імідж своєї держави у світі.

Викладання суспільно-гуманітарних дисциплін у системі вищої медичної освіти є основою національно-патріотичного виховання молоді та спрямоване на формування позитивних якостей громадянина України – висококваліфікованого фахівця в галузі медицини і фармації. Адже вища медична освіта має сприяти поширенню та втіленню вартостей відкритого суспільства, а саме: ідей самоцінності людського життя, особистої гідності, свободи, рівності перед законом тощо.

Якісно новий рівень вищої освіти має забезпечити майбутньому спеціалісту вихід на європейський та світовий ринки праці, що стає можливим за умови, коли високий рівень фахової підготовки підкріплюється потребою, умінням і готовністю кожного свідомого суб'єкта до оновлення та поповнення знань упродовж усього життя. Далеко не останнє місце у формуванні такої особистості належить мовній підготовці, що є невід'ємною складовою професіограми майбутнього медичного та фармацевтичного працівника.

Отже, за умов глобалізації, у контексті євроінтеграції та водночас на тлі державотворення й українського національного самовизначення, вирішення мовних проблем, реформування соціального управління і системи продуктивних сил, а також у процесі формування культурних цінностей як фактору відродження духовності українського народу гуманітарна підготовка повинна стати невід'ємною складовою професійної.

Наместюк С.В.

СИСТЕМА І СТРУКТУРА ЛЕКСИЧНОГО РІВНЯ МОВИ

Кафедра іноземних мов

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Мета нашої теми полягає у вивченні семантики слова, її систематизації, організації, які є вирішальними елементами вивчення мови. Адже слово само по собі майже нічого не означає і навіть його значення є відносним. Проте, слово набуває сили в контексті. Завдання - дослідження лексико-семантичного поля медичних епонімів. Матеріал дослідження – тематичні групи, які утворюють іменники, що належать до досліджуваного лексико-семантичного поля та їх синтагматичні партнери. Метод дослідження – роздроблення на тематичні групи – а саме, вказати це сукупність матеріальних та ідеальних денотатів (референтів), які позначені словами-знаками. Тематична група характеризується двома основними рисами: позамовна обумовленість відносин між її елементами; різнотипні стосунки між членами ТГ або відсутність будь-яких стосунків взагалі.

Лінгвісти часто звертаються до терміну структура. Термін цей міцно закоренився у мовознавстві і пов'язаний із важливим напрямком у вивченні мови (структурна лінгвістика), в основі якого лежить визнання мови чітко організованою системою.

Чимало лінгвістів вважають терміни система і структура синонімічними. Істотне уточнення в таке вживання цих термінів вніс О.С.Мельничук, обґрунтувавши думку, що терміни система і структура відбивають одну і ту складову частину одиниць мови, що утворюють цілісність, єдність (система) і з боку цієї цілісності, що членуються на складові частини, і певним чином організуються (структура). На думку О.С.Мельничука, «система і